

فروش پیش بینی شده برای سه ماه اول آتی به شرح زیر است.

مناطق	فروردین	اردیبهشت	خرداد	جمع	تعداد فروش برای هر سه ماه	جدول تولید برای سه ماه اول
اصفهان	%۵۰	%۳۰	%۲۰	%۱۰۰	۲۰ ۰۰۰	فروردین %۵۵
شیراز	%۵۵	%۳۰	%۱۵	%۱۰۰	۳۰ ۰۰۰	
یزد	%۵۰	%۲۵	%۲۵	%۱۰۰	۱۰ ۰۰۰	اردیبهشت %۳۰
اهواز	%۵۰	%۲۵	%۲۵	%۱۰۰	۴۰ ۰۰۰	خرداد %۱۵
					۱۰۰ ۰۰۰	

قیمت فروش هرواحد ۲۰۰ ریال است
 و مدیریت انتظار دارد موجودی اول و پایان دوره ۳ ماه ۱۰ ۰۰۰ واحد باشد.
 مطلوب است ۱- جدول بودجه فروش ۲- جدول موجودی ها
 جدول بودجه فروش

مناطق	تعداد فروش در دوره سه ماه	درصد فروش فروردین	تعداد فروش فروردین ۲۰۰	مبلغ فروش فروردین	درصد فروش اردیبهشت	تعداد فروش اردیبهشت ۲۰۰	مبلغ فروش اردیبهشت	درصد فروش خرداد	تعداد فروش خرداد ۲۰۰	مبلغ فروش خرداد
اصفهان	۲۰ ۰۰۰	%۵۰	۱۰ ۰۰۰	۲ ۰۰۰ ۰۰۰	%۳۰	۶۰۰۰	۱۲۰۰ ۰۰۰	%۲۰	۴۰۰۰	۸۰۰ ۰۰۰
شیراز	۳۰ ۰۰۰	%۵۵	۱۶ ۵۰۰	۳۳۰۰ ۰۰۰	%۳۰	۹۰۰۰	۱۸۰۰ ۰۰۰	%۱۵	۴۵۰۰	۹۰۰ ۰۰۰
یزد	۱۰ ۰۰۰	%۵۰	۵ ۰۰۰	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	%۲۵	۲۵۰۰	۵۰۰ ۰۰۰	%۲۵	۲۵۰۰	۵۰۰ ۰۰۰
اهواز	۴۰ ۰۰۰	%۵۰	۲۰ ۰۰۰	۴ ۰۰۰ ۰۰۰	%۲۵	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰ ۰۰۰	%۲۵	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰ ۰۰۰
				۱۰۳۰۰۰۰۰		۲۷۵۰۰	۵۵۰۰۰۰۰		۲۱۰۰۰	۴۷۰۰ ۰۰۰

جدول موجودی پایان دوره

شرح	ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد
نیاز جهت موجودی اول دوره نیاز جهت تولید دوره		۱۰۰۰۰	۱۳۵۰۰	۱۶۰۰۰
		۵۵۰۰۰	۳۰۰۰۰	۱۵۰۰۰
کالای آماده برای فروش نیاز جهت فروش موجودی پایان دوره		۶۵۰۰۰	۴۳ ۵۰۰	۳۱ ۰۰۰
		(۵۱ ۵۰۰)	(۲۷ ۵۰۰)	(۲۱ ۰۰۰)
		۱۳۵۰۰	۱۶ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰

جدول پراکندگی تولید

فروردین %۵۵ $X_1=55\ 000$

اردیبهشت %۳۰ $X_2=30\ 000$

خرداد %۱۵ $X_3=15\ 000$

۱۰۰ ۰۰۰

دایره تحقیقات و بازاریابی، فروش سال آتی را به شرح زیر برآورد کرده است. کارکنان فروش برآورد زیر را برحسب مناطق انجام داده اند:

شرح	ماشین تحریر برقی	ماشین تحریر دستی	مناطق	ماشین تحریر برقی	ماشین تحریر دستی
برآورد فروش صنعت	۲۵۰۰۰	۷۵۰۰۰	شمال	۱۲۰۰	۱۸۰۰
سهام شرکت پارس	٪۲۰	٪۱۰	غرب	۳۰۰۰	۴۲۰۰
قیمت فروش هر واحد	۱۸۰۰۰۰	۴۵۰۰۰	جنوب	۱۸۰۰	۲۰۰۰
				۶۰۰۰	۸۰۰۰

به منظور برآورد قابل کارمندان قسمت فروش برآورد بالا را ادغام می کنند. و میانگین می گیرند:

به عنوان مثال: در مورد ماشین تحریر برقی $۲۵۰۰۰ \times ٪۲۰ = ۵۰۰۰ + ۶۰۰۰ = ۱۱۰۰۰ \div ۲ = ۵۵۰۰$

و برآوردی که از این طریق بدست می آید، با توجه به نسبت موجود در کارکنان فروش بین مناطق سرشکن می گردد. مطلوبست: ۱- فروش یک واحد و جمع فروش ها برحسب مناطق و هر محصول.

$$۷۵۰۰۰ \times ٪۱۰ = ۷۵۰۰ + ۸۰۰۰ = ۱۵۵۰۰ \div ۲ = ۷۷۵۰$$

ماشین تحریر برقی

ماشین تحریر دستی

۱۸۰۰	$۱۸۰۰ / ۸۰۰۰ \times ۷۷۵۰ = ۱۷۴۴$
۴۲۰۰	$۴۲۰۰ / ۸۰۰۰ \times ۷۷۵۰ = ۴۰۶۹$
۲۰۰۰	$۲۰۰۰ / ۸۰۰۰ \times ۷۷۵۰ = ۱۹۳۷$
۸۰۰۰	۷۷۵۰

۱۲۰۰	$۱۲۰۰ / ۶۰۰۰ \times ۵۵۰۰ = ۱۱۰۰$
۳۰۰۰	$۳۰۰۰ / ۶۰۰۰ \times ۵۵۰۰ = ۲۷۵۰$
	$۱۸۰۰ / ۶۰۰۰ \times ۵۵۰۰ = ۱۶۵۰$
۱۸۰۰	
۶۰۰۰	۵۵۰۰

ماشین تحریر دستی			ماشین تحریر برقی بودجه فروش			مناطق	محصول
مبلغ	قیمت	تعداد	مبلغ	قیمت فروش	تعداد		
۷۸۴۸۰۰۰۰	۴۵۰۰۰	۱۷۴۴	۱۹۸۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۱۰۰	شمال	
۱۸۳۱۰۵۰۰۰	۴۵۰۰۰	۴۰۶۹	۴۹۵۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۲۷۵۰	غرب	
۸۷۱۶۵۰۰۰	۴۵۰۰۰	۱۹۳۷	۲۹۷۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۶۵۰	جنوب	

برآورد فروش شرکت تولیدی سندج برای سه ماه منتهی به ۳۰ خرداد ارقام زیر نشان میدهد.

محصول   برآورد تعداد فروش   موجودی اول دوره ۱ فروردین   موجودی پایان دوره (۳۱ خرداد)

الف	۱۴۰۰۰	۵۸۰۰	۶۲۰۰
ب	۳۷۵۰۰	۱۰۶۰۰	۱۰۵۰۰
ج	۵۴۳۰۰	۱۳۰۰۰	۱۲۲۰۰

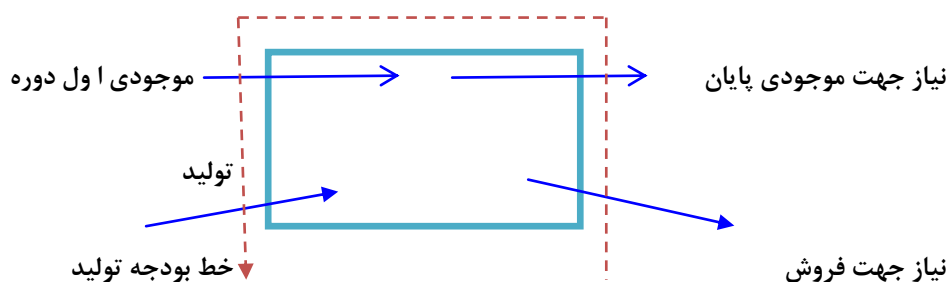
مطلوبست بودجه تولید محصولات الف-ب-ج را بدست آورید.

بودجه تولید

ج	ب	الف	
۵۴۳۰۰	۳۷۵۰۰	۱۴۰۰۰	نیاز جهت فروش
۱۲۲۰۰	۱۰۵۰۰	۶۲۰۰	+نیاز جهت موجودی پایان دوره
۶۶۵۰۰	۵۸۰۰۰	۲۰۲۰۰	واحد های مورد نیاز یا آماده برای فروش
(۱۳۰۰۰)	(۱۰۶۰۰)	(۵۸۰۰)	-نیاز جهت موجودی اول دوره
۵۳۵۰۰	۳۷۴۰۰	۱۴۴۰۰	بودجه تولید

توجه: بودجه تولید یک بودجه مقداری است.

تفاوت موجودی اول دوره و پایان دوره: ۱-تولید ۲-فروش است

شرکت تولیدی خوراک سازنده ی مواد غذایی به صورت پودر کنسرو می باشد.دایره ی فروش شرکت خوراک،بودجه فروش را برای شش ماهه اول سال آینده سال آینده به شرح زیر تهیه نموده است:

کالای ساخته شده		موجودی کالای در جریان ساخت				تعداد قوطی های بودجه شده برای فروش		نام محصول
پایان دوره	اول دوره	پایان دوره		اول دوره		۲۵۰۰۰		گوشت و کنسرو
۲۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	درصد تکمیلی	واحد	درصد تکمیلی	واحد			
		٪۷۵	۴۰۰	٪۸۰	۵۰۰			

مطلوبست: تهیه بودجه تولید برای دوره ۶ ماه اول سال آینده

بودجه تولید

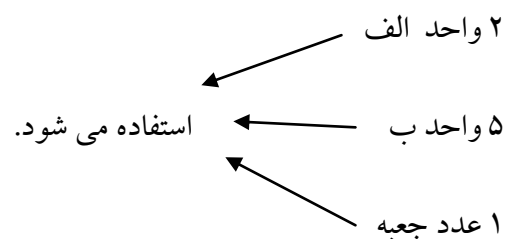
شرح	محمول	کنسرو گوشت
نیاز جهت فروش	۲۵۰۰۰۰	
+ نیاز جهت کالای ساخته شده پایان دوره	۲۰۰۰۰	
+ نیاز جهت موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره	۳۰۰۰	$4000 \times 75\%$
نیاز جهت کالای آماده برای فروش	۲۷۳۰۰۰	
- نیاز جهت کالای ساخته شده اول دوره	(۱۵۰۰۰)	
- نیاز جهت موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره	(۴۰۰۰)	$5000 \times 80\%$
بودجه تولید	۲۵۴۰۰۰	

اطلاعات زیراز شرکت ایران در دست است

فروش دومین و سومین دوره سه ماه به شرح زیر است:

مناطق	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	طبق تصمیمات مدیران شرکت	موجودی مواد در اول دومین دوره
مشهد	۱۰۰۰۰	۳۵۰۰۰	موجودی پایان دوره دومین دوره ۲۵۰۰۰ واحد	جعبه ۱۲۵۰۰۰ عدد
شیراز	۸۰۰۰	۲۵۰۰۰	موجودی اول دوره دومین دوره ۸۰۰۰ واحد	ماده الف ۱۵۰۰۰ واحد
تبریز	۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	موجودی پایان دوره سومین ۵۰۰۰ واحد	ماده ب ۴۵۰۰۰ واحد
	۲۳۰۰۰	۸۰۰۰۰	موجودی اول دوره سومین دوره نامعلوم	

در تولید هر واحد محصول:

نیاز به خرید جعبه نسبت، در خرید ماده الف محدودیتی وجود ندارد-ماده ب ۱۰۰۰۰ یا مضربی از ۱۰۰۰۰ خریداری می شود. ماده ب در پایان هر دوره حداقل ۳۰۰۰۰ واحد باشد یا هر واحد نزدیک به آن مطلوبست: بودجه تولید-بودجه مواد مصرفی-بودجه خرید

۱- بودجه تولید

شرح	دوره	سه ماه دوم	سه ماه سوم
نیاز جهت فروش		۲۳۰۰۰	۸۰۰۰۰
نیاز جهت موجودی پایان		۲۵۰۰۰	۵۰۰۰
واحدهای مورد نیاز		۴۸۰۰۰	۸۵۰۰۰
نیاز جهت موجودی اول دوره		(۸۰۰۰)	(۲۵۰۰۰)
بودجه تولید		۴۰۰۰۰	۶۰۰۰۰

۲- بودجه مواد مصرفی

مواد	دوره	سه ماه دوم	سه ماه سوم
تولید		۴۰۰۰۰	۶۰۰۰۰
ماده الف		۸۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
ماده ب		۲۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
جعبه ۱		۴۰۰۰۰	۶۰۰۰۰

۳- بودجه خرید سه ماه دوم - سوم

شرح	مواد	الف	ب	ج
نیاز جهت مصرف		۸۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۴۰۰۰
+نیاز جهت موجودی پایان دوره		-	۳۰۰۰۰	$x=۸۵۰۰۰$
مواد مورد نیاز		۸۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰
- نیاز جهت موجودی اول دوره		(۱۵۰۰۰)	(۴۵۰۰۰)	(۱۲۵۰۰۰)
بودجه خرید		۶۵۰۰۰	۱۸۵۰۰۰	-۰-
سه ماهه سوم مسئله گفته نیازی به خرید جعبه نیست				
نیاز جهت مصرف		۱۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰
+نیاز جهت موجودی پایان دوره		-	۳۰۰۰۰	$x=۲۵۰۰۰$
مواد مورد نیاز		۱۲۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰	۸۵۰۰۰
- نیاز جهت موجودی اول دوره		-	(۳۰۰۰۰)	(۸۵۰۰۰)
بودجه خرید		۱۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	-۰-

برآورد فروش			موجودی کالای ساخته شده		مواد مصرفی برای محصولات				قیمت مواد		موجودی مواد	
محصول	واحد	قیمت	اول دوره	پایان دوره	شماره مواد	واحد	الف	ب	ج	ریال	اول دوره	پایان دوره
الف	۲۰۰۰۰	۵۵۰۰	۸۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۱۰	عدد	۳	-	۵	۳۰۰	۲۱۰۰۰	۲۵۰۰۰
ب	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۵۰	عدد	۲	۱	۳	۲۰۰	۱۷۰۰۰	۲۳۰۰۰
ج	۳۰۰۰۰	۸۰۰۰	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۴۱	کیلو	-	۲	-	۲۵۰	۱۰۰۰۰	۱۵۰۰۰
					۳۰	کیلو	-	۳	-	۴۰۰	۱۸۰۰۰	۱۸۰۰۰
					۴۰	کیلو	۵	-	۴	۳۲۵	۲۵۰۰۰	۳۰۰۰۰

ساعت . نرخ هر ساعت کار مستقیم برای محصول

الف	۴ ساعت	۴۰۰
ب	۵ ساعت	۳۰۰
ج	۵ ساعت	۴۲۰

هزینه سربار به نرخ ۲۰۰ ریال براساس هر ساعت کار مستقیم محاسبه میگردد.

مطلوبست: ۱- بودجه فروش ۲- بودجه تولید ۳- بودجه مواد مصرفی

۴- بودجه خرید مواد ۵- بودجه دستمزد دوسربار ۶- بودجه قیمت تمام شده هر واحد محصول

بودجه فروش

مبلغ	نرخ	تعداد	محصول
۱۱۰۰۰۰۰۰	۵۵۰۰	۲۰۰۰	الف
۲۵۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	ب
۲۴۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰	۳۰۰۰	ج

بودجه تولید

شرح	الف	ب	ج
نیاز جهت فروش	۲۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰
+نیاز جهت موجودی پایان دوره	۱۰۰۰	۱۵۰۰	۶۰۰
واحد های مورد نیاز	۳۰۰۰	۶۵۰۰	۳۶۰۰
-نیاز جهت موجودی اول دوره	(۸۰۰)	(۱۵۰۰)	(۶۰۰)
بودجه تولید	۲۲۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰

بودجه مواد مصرفی

مواد محصول	الف	ب	ج	جمع مواد مورد نیاز
	مقدار	مقدار	مقدار	
بودجه تولید	۲۲۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	
ماده شماره ۱۱۰	۳	-	۵	۲۱۶۰۰۰
ماده شماره ۵۰	۲	۱	۳	۱۸۴۰۰۰
ماده شماره ۴۱	-	۳	-	۱۰۰۰۰۰
ماده شماره ۳۰	-	۳	-	۱۵۰۰۰۰
ماده شماره ۴۰	۵	-	۴	۲۳۰۰۰۰

بودجه خرید مواد

شرح	مواد	مواد شماره ۱۱۰	مواد شماره ۵۰	مواد شماره ۴۱	مواد شماره ۳۰	مواد شماره ۴۰
نیاز جهت مصرف	۲۱۶۰۰۰	۱۸۴۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰	
+نیاز جهت موجودی پایان	۲۵۰۰۰	۲۳۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۸۰۰۰	۳۰۰۰۰	
واحدهای مورد نیاز	۲۴۱۰۰۰	۲۰۷۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۱۶۸۰۰۰	۲۶۰۰۰۰	
-نیاز جهت موجودی اول دوره	(۲۱۰۰۰)	(۱۷۰۰۰)	(۱۰۰۰۰)	(۱۸۰۰۰)	(۲۵۰۰۰)	
بودجه مقداری خرید	۲۲۰۰۰۰	۱۹۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۲۳۵۰۰۰	
نرخ هر کیلو مواد	۳۰۰	۲۰۰	۲۵۰	۴۰۰	۳۲۵	
بودجه ریالی خرید	۶۶۰۰۰۰۰۰	۳۸۰۰۰۰۰۰	۲۶۲۵۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰	۷۶۳۷۵۰۰۰	

بودجه دستمزد

بودجه سربار

محصول	تعداد تولید	ساعت مورد نیاز هر واحد	کل ساعت مورد نیاز	نرخ هر ساعت	مبلغ	نرخ هر ساعت	مبلغ سربار
الف	۲۲۰۰۰	۴	۸۸۰۰۰	۴۰۰	۳۵۲۰۰۰۰۰	۲۰۰	۱۷۶۰۰۰۰۰
ب	۵۰۰۰	۵	۲۵۰۰۰۰	۳۰۰	۷۵۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰	۵۰۰۰۰۰۰۰۰
ج	۳۰۰۰۰	۵	۱۵۰۰۰۰۰	۴۲۰	۶۳۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰	۳۰۰۰۰۰۰۰۰

جدول قیمت تمام شده هر واحد محصول

محصول ج		محصول ب		محصول الف		عوامل هزینه محصول	
	میزان مصرف مواد در محصول		میزان مصرف مواد در محصول		میزان مصرف مواد در محصول	نرخ هر کیلو یا ساعت	مواد مستقیم
۱۵۰۰	۵		-	۹۰۰	۳	۳۰۰	مواد شماره ۱۱۰
۶۰۰	۳	۲۰۰	۱	۴۰۰	۲	۲۰۰	مواد شماره ۵۰
-	-	۵۰۰	۲	-	-	۲۵۰	مواد شماره ۴۱
-	-	۱۲۰۰	۳	-	-	۴۰۰	مواد شماره ۳۰
۱۳۰۰	۴		-	۱۶۲۵	۵	۳۲۵	مواد شماره ۴۰
۳۴۰۰		۱۹۰۰		۲۹۲۵			جمع مواد
					۴		دستمزد مستقیم
				۱۶۰۰		۴۰۰	الف
		۱۵۰۰	۵			۳۰۰	ب
۲۱۰۰	۵					۱۲۰	ج
۵۵۰۰		۳۴۰۰		۴۵۲۵			جمع بهای اولیه
۱۰۰۰	۵	۱۰۰۰	۵	۸۰۰	۴	۲۰۰	سربار
۶۵۰۰		۴۴۰۰		۵۳۲۵			قیمت تمام شده

مسئول بودجه شرکت البرز در صدد تهیه بودجه های عملیاتی برای سه ماهه اول سال ۱۳۸۰ می باشد
پیش بینی فروش برای هر ۵ ماه به شرح زیر است:

فروردین: ۲۳۰۰ واحد

اردیبهشت: ۲۶۰۰ واحد

خرداد: ۳۱۰۰ واحد

تیر: ۳۵۰۰ واحد

مرداد: ۴۰۰۰ واحد

بر طبق سیاست کلی شرکت، تمامی فروش هر ماه در ماه قبل تولید می شود و تمامی مواد مورد نیاز تولید هر ماه نیز در ماه قبل، خریداری می شود. به شکلی که در ابتدای هر ماه معادل نیاز نیاز مصرف مواد همان ماه موجودی مواد اولیه و معادل نیاز فروش هر ماه نیز موجودی کالای ساخته شده وجود دارد.
(به عبارت دیگر مواد خریداری شده در فروردین در اردیبهشت مصرف و به محصول تبدیل شده و در خرداد به فروش می رسد.) هیچ گونه موجودی مازاد نگهداری نمی شود.

در ساخت محصول این شرکت، از ۲ نوع مواد اولیه به شرح زیر استفاده می شود:

ماده الف ۶ کیلو نرخ هر کیلو ۵۰۰ ریال

ماده ب ۲ عدد نرخ هر عدد ۱۰۰۰ ریال

ساعت کار مورد نیاز جهت هر واحد محصول عبارت است از:

کارگر ماهر یک و نیم ساعت نرخ هر ساعت ۱۰۰۰ ریال

کارگر نیمه ماهر دو ساعت نرخ هر ساعت ۷۰۰ ریال

اطلاعات مربوط به سر بار با توجه به بودجه قابل انعطاف مربوط به دو سطح به شرح زیر برآورد شده است:

سطح تولید	کل سر بار
۲۰۰۰ واحد	۸۰۰۰۰۰۰ ریال
۴۰۰۰ واحد (ظرفیت عادی)	۱۲۰۰۰۰۰۰ ریال

مطلوبست:

۱- بودجه تولید

۲- بودجه مواد

۳- بودجه خرید

۴- بودجه دستمزد

۵- بودجه سر بار

۶- قیمت تمام شده

۱ - بودجه تولید - در فروردین چقدر باید تولید کنیم - یا اندازه فروش اردیبهشت باید تولید کنیم.

ماه	مقدار تولید
فروردین	۲۶۰۰
اردیبهشت	۳۱۰۰
خرداد	۳۵۰۰
تیر	۴۰۰۰

۲ - بودجه مواد مصرفی

ماه	مقدار تولید	ماده الف ۶ کیلو	ماده ب ۲ واحد
فروردین	۲۶۰۰	۱۵ ۶۰۰	۵ ۲۰۰
اردیبهشت	۳۱۰۰	۱۸ ۶۰۰	۶ ۲۰۰
تیر	۳۵۰۰	۲۱ ۰۰۰	۷ ۰۰۰
خرداد	۴۰۰۰	۲۴ ۰۰۰	۸ ۰۰۰
جمع		۷۹ ۲۰۰	۲۶ ۴۰۰

۳ - بودجه خرید مواد

ماده الف			ماده ب		
مقدار	نرخ هر کیلو	مبلغ	مقدار	نرخ هر کیلو	مبلغ
۱۸ ۶۰۰	۵۰۰	۹ ۳۰۰ ۰۰۰	۶ ۲۰۰	۱۰۰۰	۶ ۲۰۰ ۰۰۰
۲۱ ۰۰۰	۵۰۰	۱۰ ۵۰۰ ۰۰۰	۷ ۰۰۰	۱۰۰۰	۷ ۰۰۰ ۰۰۰
۲۴ ۰۰۰	۵۰۰	۱۲ ۰۰۰ ۰۰۰	۸ ۰۰۰	۱۰۰۰	۸ ۰۰۰ ۰۰۰
فروردین					
اردیبهشت					
خرداد					

- در فروردین میزانی را که در اردیبهشت مصرف داریم مواد می خریم.

- در اردیبهشت میزانی را که در خرداد مصرف داریم مواد می خریم.

۴ - بودجه دستمزد

ماه	مقدار تولید	کارکنان ماهر یک ونیم ساعت			کارگران نیمه ماهر ۲ ساعت		
		مقدار ساعت	نرخ هر ساعت	مبلغ	مقدار ساعت	نرخ هر ساعت	مبلغ
فروردین	۲۶۰۰	۳۹۰۰	۱۰۰۰	۳۹۰۰۰۰۰	۵۲۰۰	۷۰۰	۳۶۴۰۰۰۰
اردیبهشت	۳۱۰۰	۴۶۵۰	۱۰۰۰	۴۶۵۰۰۰۰	۶۲۰۰	۷۰۰	۴۳۴۰۰۰۰
خرداد	۳۵۰۰	۲۲۵۰	۱۰۰۰	۵۲۵۰۰۰۰	۷۷۰۰۰	۷۰۰	۴۹۰۰۰۰۰

۵ - بودجه سربار

ماه	مقدار تولید	سربار ۱ واحد	جمع سربار
فروردین	۲۶۰۰	۳۰۰۰	۷۸۰۰۰۰۰
اردیبهشت	۳۱۰۰	۳۰۰۰	۹۳۰۰۰۰۰
خرداد	۳۵۰۰	۳۰۰۰	۱۰۵۰۰۰۰۰

روش حداقل - حداکثر

۱۲۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰ واحد
۸۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰ واحد
۴۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰

نرخ سربار ثابت ۱ ساعت ۱۰۰۰ = ۴۰۰۰۰۰۰

۴۰۰۰

نرخ سربار متغیر ۱ ساعت ۲۰۰۰ = ۴۰۰۰۰۰۰

۲۰۰۰

۳۰۰۰ = ۱۰۰۰ + ۲۰۰۰ نرخ سربار ۱ ساعت

۸۰۰۰۰۰۰ = ۲۰۰۰ × ۴۰۰۰ واحد کل هزینه سربار متغیر

۴۰۰۰۰۰۰ = ۸۰۰۰۰۰۰ - ۱۲۰۰۰۰۰۰ کل هزینه سربار ثابت

قیمت تمام شده یک واحد

مبلغ	نرخ	مقدار	مواد مستقیم:
۳۰۰۰	۵۰۰	۶	مواد الف
۲۰۰۰	۱۰۰۰	۲	مواد ب
۵۰۰۰			جمع مواد
			دستمزد مستقیم:
۱۵۰۰	۱۰۰۰	۱/۵ ساعت	کارکنان ماهر
۱۴۰۰	۷۰۰	۲ ساعت	کارگران نیمه ماهر
۷۹۰۰			بهای اولیه
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱	سربار ثابت
۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱	سربار متغیر
۱۰۹۰۰			قیمت تمام شده ۱ واحد

شرکت تولیدی آفتاب دو محصول x و y را تولید می کند، مسئول بودجه این شرکت ارقام و اطلاعات زیر را فراهم کرده است:

عوامل تولید کننده	واحد اندازه گیری	نرخ یک واحد ریال	مقدار لازم برای تولید یک واحد محصول	
			x	y
ماده اولیه s1	کیلو	۲۰۰	۲	—
ماده اولیه s2	کیلو	۳۰۰	۳	۲
ماده اولیه s3	لیتر	۵۰۰	۱	۲
ماده اولیه s4	لیتر	۳۰۰	—	۲
کارگر نیمه ماهر	ساعت	۵۰۰	۴	۲
کارگر ماهر	ساعت	۸۰۰	—	۳

مواد اولیه	واحد اندازه گیری	موجودی مورد انتظار اول دوره	موجودی لازم در پایان دوره
S1	کیلو	۶۰۰	۸۰۰
S2	کیلو	۱۰۰۰	۱۵۰۰
S3	لیتر	۲۰۰۰	۱۰۰۰
S4	لیتر	۲۰۰	۲۰۰
x	تعداد	۸۰۰	۱۰۰۰
y	تعداد	۵۰۰	۳۰۰

نرخ سربار ساخت مساوی ۴۰۰ ریال به ازای یک ساعت کار مستقیم است.

ضمناً در ارزیابی موجودی ها از روش fifo استفاده می شود.

مضافاً پیش بینی می شود که از محصول x ۵۰۰۰ واحد با قیمت ۸۰۰۰ ریال و از محصول y ۲۰۰۰ واحد هر واحد ۱۰۰۰۰ ریال به فروش برسد.

با استفاده از اطلاعات زیر:

الف- بودجه های فروش، مقادیر تولید، مصرف مواد مستقیم، خرید مواد مستقیم و دستمزد مستقیم را تهیه کنید.

ب- بودجه قیمت تمام شده کالای فروش رفته را با فرض اینکه در اول دوره قیمت تمام شده یک واحد از محصول x مساوی ۵۸۰۰ ریال و یک واحد از محصول y مساوی ۷۵۰۰ ریال می باشد، تنظیم نمایید.

بودجه فروش

مبلغ	نرخ هر واحد	مقدار	محصول شرح
۴۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰	۵۰۰۰	X
۲۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰	Y
۶۰۰۰۰۰۰			جمع

بودجه تولید

شرح	محصول	X	Y
نیاز جهت فروش + نیاز جهت موجودی کالای ساخته شده پایان دوره کالای آماده برای فروش _ نیاز جهت موجودی کالای ساخته شده اول دوره بودجه تولید		۵۰۰۰	۲۰۰۰
		۱۰۰۰	۳۰۰
		۶۰۰۰	۲۳۰۰
		(۸۰۰)	(۵۰۰)
		۵۲۰۰	۱۸۰۰

بودجه مواد مصرفی

محصول	تولید	ماده S1	ماده S2	ماده S3	ماده S4
X	۵۲۰۰	۲	۱۰۴۰۰	۱	۵۲۰۰
Y	۱۸۰۰	-	-	۲	۳۶۰۰
جمع		۱۰۴۰۰	۱۹۲۰۰	۸۸۰۰	۳۶۰۰

بودجه خرید مواد مستقیم

شرح	محصول	S1	S2	S3	S4
نیاز جهت مصرف		۱۰۴۰۰	۱۹۲۰۰	۸۸۰۰	۳۶۰۰
+ نیاز جهت موجود پایان دوره		۸۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰
مواد آماده برای مصرف		۱۱۲۰۰	۲۰۷۰۰	۹۸۰۰	۳۸۰۰
- نیاز جهت موجودی مواد اول دوره		(۶۰۰)	(۱۰۰۰)	(۲۰۰۰)	(۲۰۰)
بودجه خرید		۱۰۶۰۰	۱۹۷۰۰	۷۸۰۰	۳۶۰۰

بودجه دستمزد

محصول	مقدار تولید	کارگر نیمه ماهر				کارگر ماهر			
		میزان ساعت اول	مقدار ساعت مورد نیاز	نرخ	مبلغ				
X	۵۲۰۰	۴	۲۰۸۰۰	۵۰۰	۱۰۴۰۰۰۰	-	-	۸۰۰	-
Y	۱۸۰۰	۲	۳۶۰۰	۵۰۰	۱۸۰۰۰۰	۳	۵۴۰۰	۸۰۰	۴۳۲۰۰۰۰
جمع					۱۲۳۰۰۰۰				۴۳۲۰۰۰۰

بودجه قیمت تمام شده کالای فروش رفته

Y			X			عوامل هزینه
مبلغ	نرخ	مقدار مورد نیاز	مبلغ	نرخ	مقدار مورد نیاز	محصول
						مواد مستقیم:
-	۲۰۰	-	۴۰۰	۲۰۰	۲	ماده S1
۶۰۰	۳۰۰	۲	۹۰۰	۳۰۰	۳	ماده S2
۱۰۰۰	۵۰۰	۲	۵۰۰	۵۰۰	۱	ماده S3
۶۰۰	۳۰۰	۲	-	۳۰۰	-	ماده S4
۲۲۰۰			۱۸۰۰			جمع مواد مستقیم
						دستمزد مستقیم:
۱۰۰۰	۵۰۰	۲	۲۰۰۰	۵۰۰	۴ ساعت	کارگران نیمه ماهر
۲۴۰۰	۸۰۰	۳	-	۸۰۰	-	کارگران ماهر
۵۶۰۰			۳۸۰۰			بهای اولیه
						سربار:
۸۰۰	۴۰۰	۲	۱۶۰۰	۴۰۰	۴	نیمه ماهر
۱۲۰۰	۴۰۰	۳	-	۴۰۰	-	ماهر
۷۶۰۰			۵۴۰۰			قیمت تمام شده

شرکت سهامی آلفا دو نوع محصول تولید می کند. در حال حاضر شرکت از سیستم بودجه ای استفاده نمی کند. ولی به لحاظ اهمیت و نقش آن در امر کنترل، مدیریت تصمیم گرفته از اول مهرماه سال ۱۳۸۴ یک سیستم بودجه ای را به مرحله اجرا در آورد.

به همین جهت از شما خواسته شده تا به عنوان مشاور مالی، مدیریت را در تهیه بودجه کمک نمایید. بر اساس درخواست شما اطلاعات زیر توسط مسئولین واحد ها تهیه شده است

شرح	محصول الف	محصول ب
تعداد فروش	۱۰۰۰۰ واحد	۳۰۰۰۰ واحد
مواد خام مورد نیاز هر واحد:		
ورق آهن	۱۰ کیلو	۲۰ کیلو
میلگرد فلزی	۵ متر	۳ متر
رنگ	۲ قوطی	۴ متر
کار مستقیم مورد نیاز هر واحد:		
کارگر ماهر	۸ ساعت	۱۵ ساعت
کارگر ساده	۱۲ ساعت	۳۰ ساعت

- سربار ساخت معادل ۷۵٪ دستمزد مستقیم کارگر ماهر
- نرخ دستمزد کارگر ماهر ساعتی ۵۰۰ ریال - کارگر ساده ساعتی ۳۰۰ ریال است
- موجودی های مورد انتظار در اول و پایان دوره بودجه به شرح زیر است:

شرح	محصول الف	محصول ب	ورق آهن	میلگرد	رنگ
موجودی در اول دوره	۲۰۰۰ واحد	۱۰۰۰۰ واحد	۲۵۰۰۰ کیلو	۲۰ متر	۵۰۰۰۰ قوطی
موجودی در پایان دوره	۷۰۰۰ واحد	۱۵۰۰۰ واحد	۱۲۵۰۰۰ کیلو	۴۰ متر	۳۰۰۰۰ قوطی

قیمت خرید مواد اولیه در ۶ ماهه دوم سال ۱۳۸۴ عبارت اند از:

ورق آهن هر کیلو ۸۸۰ ریال - میلگرد هر متر ۴۴۰ ریال - رنگ هر قوطی ۴۷۵ ریال
ضمناً در ارزیابی موجودی ها از روش **fifo** استفاده می شود.

اگر قیمت فروش الف ۳۵۰۰۰ وب ۵۵۰۰۰ ریال و هزینه توزیع فروش ۱۰٪ فروش و هزینه اداری و پشتیبانی ۸٪ فروش محاسبه گردد.

مطلوبست:

- ۱ - بودجه تولید
- ۲ - بودجه مواد مصرفی
- ۳ - بودجه خرید مواد
- ۴ - بودجه دستمزد
- ۵ - بودجه سربار
- ۶ - قیمت تمام شده واحد

بودجه تولید

شرح	محصول	الف	ب
نیاز جهت فروش +نیاز جهت موجودی کالای ساخته شده پایان دوره کالای آماده برای فروش _نیاز جهت موجودی کالای ساخته شده اول دوره بودجه تولید		۱۰۰۰۰	۳۰۰۰۰
		۷۰۰۰	۱۵۰۰۰
		۱۷۰۰۰ (۲۰۰۰)	۴۵۰۰۰ (۱۰۰۰۰)
		۱۵۰۰۰	۳۵۰۰۰

اصلاحات فروش

نام محصول	تعداد
الف	۱۰۰۰۰
ب	۳۰۰۰۰

بودجه مواد مصرفی

نام محصول	مقدار تولید	ورق آهن	میلگرد	رنگ
الف	۱۵۰۰۰	۱۰	۷۵۰۰۰	۲
ب	۳۵۰۰۰	۲۰	۱۰۵۰۰۰	۴
جمع			۱۸۰۰۰۰	۱۷۰۰۰۰

بودجه خرید مواد

شرح	محصول	ورق آهن	میلگرد	رنگ
نیاز جهت فروش +نیاز جهت موجودی مواد پایان دوره مواد آماده برای مصرف _نیاز جهت موجودی مواد اول دوره بودجه تولید قیمت ریالی		۸۵۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۷۰۰۰۰
		۱۲۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰
		۹۷۵۰۰۰ (۲۵۰۰۰)	۲۲۰۰۰۰ (۲۰۰۰۰)	۲۰۰۰۰۰ (۵۰۰۰۰)
		۹۵۰۰۰۰	۲۱۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
		۸۸۰	۴۴۰	۴۷۵

بودجه دستمزد و سربار

نام محصول	تولید	کاگرماهر	کارگر ساده	سربار ۷۵٪
الف	۱۵۰۰۰	۸	۱۲	۹۰۰۰۰
ب	۳۵۰۰۰	۱۵	۳۰	۳۹۳۷۵۰

بودجه قیمت تمام شده کالای فروش رفته

الف	ب
تعداد مورد نیاز	نرخ
مواد مستقیم:	مبلغ
ورق آهن	۱۰
میلگرد	۵
رنگ	۲
دستمزد مستقیم:	۱۱۹۵۰
ماهر	۸
ساده	۱۲
سربار ۷۵٪ + ۸۰٪ دستمزد مستقیم کارگر ماهر	۶
ق ت ک ف ۱ واحد	۲۲۵۵۰

صورتحساب سود و زیان

فروش:	الف	10000×35000	۲۰۰۰۰۰۰۰۰
	ب	30000×55000	
– کسرمی شود: ق ت ک ف رفته	الف	10000×22250	
	ب	30000×42945	(۱۵۱۳۸۵۰۰۰۰)
سود ناخالص			۴۸۶۱۵۰۰۰۰
کسرمی شود: هزینه های عملیاتی:			
– هزینه های توزیع و فروش ۱۰٪			(۲۰۰۰۰۰۰۰۰)
– هزینه های اداری و تشکیلاتی ۸٪			(۲۰۰۰۰۰۰۰۰)
سود خالص			۱۲۶۱۵۰۰۰۰

شرکت تولیدی غرب که تولیدکننده سه نوع وسیله برقی است درصدد تهیه بودجه جامع برای ۶ ماهه دوم سال ۱۳۸۴ می باشد. اطلاعات زیر توسط کارمندان شرکت تهیه و در اختیار شما قرار داده شده است :

۱ -

محصول	تعداد فروش مورد انتظار - واحد	قیمت فروش هر واحد - ریال
الف	۱۰۰ ۰۰۰	۱۲ ۰۰۰
ب	۱۵۰ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰
ج	۱۰ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰

۲ - موجودی های مورد انتظار در ابتدا و انتهای ۶ ماهه دوم سال ۱۳۸۴

مواد	واحد شمارش	موجودی در ۸۴/۷/۱	قیمت واحد - ریال	موجودی در ۸۴/۱۲/۲۹
آهن	Kg	۵۰۰۰	۴۰۰	۸۰۰۰
المنت	M	۱۰۰۰	۵۰۰	۸۰۰
سیم	M	۲۵۰۰۰	۲۰۰	۲۰ ۰۰۰
کلید	عدد	۶۰۰	۳۰۰	۱۰۰۰
کالای ساخته شده الف	واحد	۱۰ ۰۰۰	۹۶۰۰	۱۵ ۰۰۰
کالای ساخته شده ب	واحد	۱۵ ۰۰۰	۷۷۰۰	۱۲ ۰۰۰
کالای ساخته شده ج	واحد	۲۰ ۰۰۰	۲۰۵۵۰	۳۰ ۰۰۰

۳ - پیش بینی می شود به علت کمبود مواد، قیمت ها در ۶ ماهه دوم ۱۰٪ افزایش داشته باشد. در سایر هزینه ها تغییر عمده ای حاصل نخواهد شد.

۴ - روش صدور مواد FIFO می باشد.

۵ - براساس گزارش بخش فنی تولید برای هریک از محصولات مواد و دستمزد به شرح زیر مورد نیاز است :

محصول	مواد کار	آهن	المنت	سیم	کلید	دستمزد
الف	۳	Kg	۰/۵	متر	۲۵	۴/۵ ساعت
ب	۱/۵	Kg	۱	متر	۱۰	۸ ساعت
ج	۲	Kg	۱/۵	متر	۵۰	۱۵ ساعت

۶ - نرخ دستمزد به طور متوسط ساعتی ۲۰۰ ریال و نرخ سر بار ۱۵۰٪ دستمزد مستقیم

۷ - پیش بینی می شود که هزینه های اداری و فروش ۶ ماهه دوم سال ۸۴: سهم متغیر ۱٪ قیمت فروش - سهم ثابت ۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال

بودجه فروش

محبول	تعداد فروش	قیمت هر واحد	مبلغ
الف	۱۰۰۰۰	۱۲۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰۰۰
ب	۱۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰۰
ج	۱۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰۰۰
جمع			۲۹۵۰۰۰۰۰۰

بودجه تولید

شرح	محبول	الف	ب	ج
نیاز جهت فروش	۱۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	
+نیاز جهت موجودی کالای ساخته شده پایان	۱۵۰۰۰	۱۲۰۰۰	۳۰۰۰۰	
کالای آماده برای فروش	۱۱۵۰۰۰	۱۶۲۰۰۰	۴۰۰۰۰	
-نیاز جهت موجودی کالای ساخته شده اول	(۱۰۰۰۰)	(۱۵۰۰۰)	(۲۰۰۰۰)	
بودجه تولید	۱۰۵۰۰۰	۱۴۷۰۰۰	۲۰۰۰۰	

بودجه مواد مصرفی

محبول	تولید	آهن	المنت	سیم	کلید
الف	۱۰۵۰۰۰	۳	۳۱۵۰۰۰	۰/۵	۵۲۵۰۰
ب	۱۴۷۰۰۰	۱/۵	۲۳۰۵۰۰	۱	۱۴۷۴۰۰
ج	۲۰۰۰۰	۲	۴۰۰۰۰	۱/۵	۳۰۰۰۰
جمع			۵۸۵۰۰۰		۲۲۹۵۰۰

بودجه خرید مواد

شرح	مواد	آهن	المنت	سیم	کلید
نیاز جهت مصرف	۵۸۵۰۰۰	۲۲۹۵۰۰	۵۰۹۵۰۰۰		۷۲۹۰۰۰
+نیاز جهت موجودی مواد دریایان دوره	۸۰۰	۸۰۰	۲۰۰۰۰		۱۰۰۰
مواد آماده برای مصرف	۵۸۵۸۰۰	۲۳۰۳۰۰	۵۱۱۵۰۰۰		۷۳۰۰۰۰
- موجودی مواد اول دوره	(۵۰۰۰)	(۱۰۰۰)	(۲۵۰۰۰)		(۶۰۰)
بودجه خرید مواد	۵۸۰۸۰۰	۲۲۹۳۰۰	۵۰۹۰۰۰۰		۷۲۹۴۰۰
نرخ هر واحد	۴۰۰	۵۰۰	۲۰۰		۳۰۰
بودجه ریالی خرید	۲۳۲۳۲۰۰۰۰	۱۱۴۶۵۰۰۰۰	۱۰۱۸۰۰۰۰۰۰		۲۱۸۸۲۰۰۰۰

بودجه دستمزد

محبول	مقدار تولید	میزان ساعت لازم هر واحد محصول	مقدار ساعت	نرخ هر ساعت	مبلغ	نرخ سربار (ساعت % ۱۵۰ × ۲۰۰)
الف	۱۰۵۰۰۰	۴/۵	۴۷۲۵۰۰	۲۰۰	۹۴۵۰۰۰۰۰	۳۰۰
ب	۱۴۷۰۰۰	۸	۱۱۷۶۰۰۰	۲۰۰	۲۳۵۲۰۰۰۰۰	۳۰۰
ج	۲۰۰۰۰	۱۵	۳۰۰۰۰۰	۲۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰
					۳۸۹۷۰۰۰۰۰	
						۵۸۴۵۵۰۰۰۰

بودجه سربار

قیمت تمام شده هر واحد از محصولات

الف			ب			ج			عوامل تولید
میزان مصرف	نرخ	مبلغ	میزان مصرف	نرخ	مبلغ	میزان مصرف	نرخ	مبلغ	مواد مستقیم:
۳	۴۰۰	۱۲۰۰	۱/۵	۴۰۰	۶۰۰	۲	۴۰۰	۸۰۰	آهن
۰/۵	۵۰۰	۲۵۰	۱	۵۰۰	۵۰۰	۱/۵	۵۰۰	۷۵۰	المنت
۲۵	۲۰۰	۵۰۰	۱۰	۲۰۰	۲۰۰۰	۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰۰	سیم
۳	۳۰۰	۹۰۰	۲	۳۰۰	۶۰۰	۵	۳۰۰	۱۵۰۰	کلید
		۷۳۵۰			۳۷۰۰			۱۳۰۵۰	جمع مواد مصرفی
۴/۵	۲۰۰	۹۰۰	۸	۲۰۰	۱۶۰۰	۱۵	۲۰۰	۳۰۰۰	دستمزد مستقیم:
		۸۲۵۰			۵۳۰۰			۱۶۰۵۰	بهای اولیه
۴/۵	۳۰۰	۱۳۵۰	۸	۳۰۰	۲۴۰۰	۱۵	۳۰۰	۴۵۰۰	سربار
		۹۶۰۰			۷۷۰۰			۲۰۵۵۰	قیمت تمام شده

صورتحساب سود و زیان

فروش:	۲ ۹۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰
الف	۱۰۰۰۰×۹۶۰۰
ب	۱۵۰۰۰۰×۷۷۰۰
ج	۱۰۰۰۰×۲۰۵۵۰
	(۲ ۳۲۰ ۵۰۰ ۰۰۰)
	۶۲۹ ۵۰۰ ۰۰۰
سود ناخالص	
کسرمی شود: ق ت ک ف رفته	
کسرمی شود: هزینه های اداری و فروش:	
- متغیر ۱٪ فروش	(۲۹ ۵۰۰ ۰۰۰)
- ثابت	(۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰)
سود خالص = سود قبل از کسرمالیات	۵۸۵ ۰۰۰ ۰۰۰

شرکت بهمن درصد تهیه بودجه نقدی و سایر بودجه ها برای ماههای مرداد، شهریور، و مهر سال ۱۳۸۴ می باشد. مانده برخی از حسابها در ۳۱ تیر ماه سال ۱۳۸۴ به شرح زیر است:

وجه نقد	موجودی ها	حسابهای دریافتنی	حسابهای پرداختی
۵۵۰ ۰۰۰	۳۰ ۹۴۰ ۰۰۰	۴۳ ۷۰۰ ۰۰۰	۱۳ ۳۰۵ ۵۰۰

در نظر است بودجه باتوجه به مفروضات زیر تهیه گردد.

فروش:

- الف- فروش های هر ماه در آخرین روز همان ماه صورت حساب و ارسال می گردد.
- ب- در صورتیکه مشتریان بدهی های خود را طی ۱۰ روز از تاریخ صورتحساب پرداخت نمایند. از ۳٪ تخفیف استفاده می کنند. حسابهای دریافتنی به قیمت ناخالص فروش در دفاتر ثبت می شود.
- ج- ۶۰٪ از صورتحساب ها طی دوره تعیین شده برای اعطای تخفیف ۲۵٪ در پایان ماه اول ۹٪ در پایان ماه دوم وصول می شود. و ۶٪ بقیه غیر قابل وصول می باشد.

خرید:

- الف- ۵۴٪ از مبالغ تمامی خریدها و همچنین ۵۴٪ از هزینه های اداری و تشکیلاتی و توزیع و فروش در ماه خرید و باقیمانده (۴۶٪) در ماه بعد پرداخت می شود.
- ب- تعداد موجودی های پایان هر ماه معادل ۱۳۰٪ تعداد فروش های ماه بعد می باشد.
- ج- قیمت تمام شده هرواحد از موجودی ها ۲۰۰۰ ریال است.
- د- هزینه های اداری و تشکیلاتی و توزیع و فروش معادل ۱۵٪ فروش های ماه جاری می باشد. (۲۰۰۰۰۰ ریال هزینه استهلاک است).
- فروش های واقعی به شرح زیر است:

ماه	ریال	واحد
خرداد	۳۵ ۴۰۰ ۰۰۰	۱۱۸۰۰
تیر	۳۶ ۳۰۰ ۰۰۰	۱۲۱۰۰
مرداد	۳۵ ۷۰۰ ۰۰۰	۱۱۹۰۰
شهریور	۳۴ ۲۰۰ ۰۰۰	۱۱۴۰۰
مهر	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰	۱۲۰۰۰
آبان	۳۶ ۶۰۰ ۰۰۰	۱۲۲۰۰

مطلوبست:

- ۱ - جدول وصولی از بدهکاران مرداد شهریور مهر
- ۲ - بودجه بودجه نقدی مرداد شهریور مهر
- ۳ - بودجه خرید مقداری
- ۴ - بودجه خریداری هزینه

جدول بودجه (خرید تیر مرداد شهریور مهر)

شرح	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان
نیاز جهت فروش تولید +نیاز جهت موجودی پایان دوره	۱۳۰٪ ۱۵۷۳۰	۱۲۱۰۰ ۱۵۴۷۰	۱۱۹۰۰ ۱۴۸۲۰	۱۱۴۰۰ ۱۵۶۰۰	۱۲۰۰۰ ۱۵۸۶۰	۱۲۲۰۰
مواد آماده مصرف (کالای آماده فروش) _نیاز جهت موجودی اول دوره		۲۷۵۷۰ (۱۵۷۳۰)	۲۶۷۲۰ (۱۵۴۷۰)	۲۷۰۰۰ (۱۴۸۲۰)	۲۷۸۶۰ (۱۵۶۰۰)	
بودجه مقداری خرید قیمت خرید هر واحد		۱۱۸۴۰ ×۲۰۰۰	۱۱۲۵۰ ۲۰۰۰	۱۲۱۸۰ ۲۰۰۰	۱۲۲۶۰ ۲۰۰۰	
هزینه ریالی خرید نحوه پرداخت: ۵۴٪ درهمان ماه جاری ۴۶٪ ماه قبل		۲۳ ۶۸۰ ۰۰۰ — —	۲۲ ۵۰۰ ۰۰۰ ۱۲ ۱۵۰ ۰۰۰ ۱۰ ۸۹۲ ۸۰۰	۲۴ ۳۶۰ ۰۰۰ ۱۳ ۱۵۴ ۴۰۰ ۱۰ ۳۵۰ ۰۰۰	۲۴ ۵۲۰ ۰۰۰ ۱۳ ۲۴۰ ۸۰۰ ۱۱ ۲۰۵ ۶۰۰	
جمع هزینه			۲۳ ۰۴۲ ۸۰۰	۲۳ ۵۰۴ ۴۰۰	۲۴ ۴۴۶ ۴۰۰	

سال مالی شرکت جهان ۲۹ اسفندماه منتهی می شود. از مدیر مالی شرکت خواسته شده است تا بودجه نقدی سال ۱۳۸۵ را تهیه کند. اطلاعات زیر در ارتباط با فعالیتهای شرکت در اختیار می باشد:

الف- مدیریت شرکت معتقد است که روند فروش ها در سال ۱۳۸۴ می تواند مبنای معقولی برای برآورد فروش ها در سال ۱۳۸۵ باشد. فروش های سال ۱۳۸۴ به شرح زیر می باشد:

فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۳۶	۴۲ م	۶۰ م	۵۴ م	۴۸ م	۴۰ م	۳۵ م	۵۵ م	۵۰ م	۴۰ م	۶۰ م	۸۰ م	۶۰۰ م

میلیون

ب- حسابهای دریافتنی در ۲۹ اسفند ماه بالغ بر ۳۸ میلیون است. چگونگی وصول وجوه فروش به شرح زیر است:

- طی ماه فروش ۶۰٪

- اولین ماه بعد از فروش ۳۰٪

- دومین ماه بعد از فروش ۹٪

- غیر قابل وصول ۱٪

ج- بهای خرید کالاها به طور متوسط ۶۰٪ قیمت فروش است. بهای تمام شده موجودی ها در ۲۹ اسفند ۸۴ بالغ ۸۴۰۰۰۰۰۰ ریال است که ۳ میلیون ریال از این مبلغ مربوط به موجودی های نایاب می باشد. ترتیباتی اتخاذ شده است که موجودی های نایاب به قیمتی معادل نصف قیمت فروش عادی، در فروردین ماه به طور نقد فروخته شوند.

قیمت تمام شده خرید	قیمت خرید
۶۰	۱۰۰
۳۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰ × x = حاصل فروش کالای نایاب

حاصل فروش کالای نایاب: $۵۰۰۰۰۰۰ \times ۵۰\% = ۲۵۰۰۰۰۰$

شرکت مایل است که میزان موجودی کالا در پایان هر ماه را معادل تعداد فروش های سه ماه که طبق برآوردهای فروش برای سه ماه آینده تعیین می شود. نگهداری کند. مبالغ مربوط به تمامی خریدها تا دهم ماه بعد پرداخت می گردد. مانده حساب های پرداختنی بابت خریدها از تاریخ ۲۹ اسفند ماه بالغ بر ۳۷۰۰۰۰۰۰ ریال می باشد.

د- هزینه های ثابت، هر ماه بالغ بر ۱۲۰۰۰۰۰۰ ریال (شامل هزینه استهلاک ۲۰۰۰۰۰۰ ریال) هم می شود. از نقطه نظر حسابداری شرکت هزینه های ثابت را بر مبنای برآورد فروش هر ماه به جمع برآورد سالیانه فروش ها به ماه های مختلف تسهیم می کند. که هزینه های متغیر بالغ بر ۱۰٪ فروش ها شامل می شود.

پرداخت بابت هزینه ها شامل شرح زیر است:

شرح	طی ماهی که هزینه ها انجام می شود	ماه بعد
هزینه های ثابت	۵۵٪	۴۵٪
هزینه های متغیر	۷۰٪	۳۰٪

عوارض نوسازی سالیانه بالغ بر ۵۰۰۰۰۰۰ ریال است که در دو قسط مساوی یکی در ۲۹ اسفند و دیگری در ۳۱ خرداد ماه پرداخت گردد. درضمن عوارض نوسازی در هزینه های مندرج در بند (د) منظور نشده است.

در ۳۱ خرداد ۸۴	۲۵۰۰۰۰۰
در ۲۹ اسفند ۸۴	۲۵۰۰۰۰۰
$۵۰۰۰۰۰۰ \div ۲ =$	

و- برآورد می شود که سود سهام نقدی به مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰ ریال در هر سه ماه و در تاریخ پانزدهم ماه سوم پرداخت گردد.

ز- هزینه های غیر عادی تبلیغات طی فصل زمستان مستلزم پرداخت هایی به مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰ ریال در اردیبهشت ماه و ۱۵۰۰۰۰۰ ریال در خرداد ماه می باشد. هزینه های تبلیغات مزبور در هزینه های مندرج در بند (د) منظور نشده است.

ح-تعویض تجهیزات مستلزم پرداخت ۳۰۰ ۰۰۰ ریال (برای فروردین تاخرداد) در هرماه می باشد.متوسط عمر مفید تجهیزات مزبور ۶ سال است.

ط- شرکت باید مبلغ ۶ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بابت مالیات بر درآمد در خرداد ماه پرداخت نماید.

ی-مانده وام دریافتی در ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۴ بالغ بر ۲۸ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال است. در آخرین روز هرماه لازم است مبلغ ۲ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بابت اصل وام و یک دوم درصد نست به مانده وام در اول هرماه به عنوان سود تضمین شده پرداخت گردد.در ۳۱ خرداد ماه ۱۳۸۵ تمامی مبلغ مزبور پرداختنی می باشد.

ک-مانده وجوه نقد در ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۴، ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بوده است.

مطلوبست:تهیه بودجه نقدی برای سه ماه اول سال ۱۳۸۵

وام		
۲۸ ۰۰۰ ۰۰۰	۲ ۰۰۰ ۰۰۰	اصل وام
۱۴۰ ۰۰۰	۱۴۰ ۰۰۰	بهره
۲۶ ۰۰۰ ۰۰۰	۲ ۰۰۰ ۰۰۰	
۱۳۰ ۰۰۰	۱۳۰ ۰۰۰	
۲۴ ۰۰۰ ۰۰۰	۲ ۰۰۰ ۰۰۰	
۱۲۰ ۰۰۰	۱۲۰ ۰۰۰	

جدول وصولی از بدهکاران

شرح	فروردین	اردیبهشت	خرداد			
۶۰٪فروش ماه جاری	۲۱ ۶۰۰ ۰۰۰	۲۵ ۲۰۰ ۰۰۰	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰	۲۴ ۰۰۰ ۰۰۰	۲۱ ۶۰۰ ۰۰۰	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۶۰٪
۳۰٪فروش ماه قبل	۲۴ ۰۰۰ ۰۰۰	۱۰ ۸۰۰ ۰۰۰	۱۲ ۶۰۰ ۰۰۰	۵ ۴۰۰ ۰۰۰	۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۶۰ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۳۰٪
۹٪فروش ۲ ماه قبل	۵ ۴۰۰ ۰۰۰	۷ ۲۰۰ ۰۰۰	۳ ۲۴۰ ۰۰۰	۲۵ ۲۰۰ ۰۰۰	۴۲ ۰۰۰ ۰۰۰	۴۲ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۹٪
جمع	۵۱ ۰۰۰ ۰۰۰	۴۳ ۲۰۰ ۰۰۰	۵۱ ۸۴۰ ۰۰۰	۱۰ ۸۰۰ ۰۰۰	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۳۰٪
				۷ ۲۰۰ ۰۰۰	۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۹٪
				۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰	۶۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۶۰ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۶۰٪
				۱۲ ۶۰۰ ۰۰۰	۴۲ ۰۰۰ ۰۰۰	۴۲ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۳۰٪
				۳ ۲۴۰ ۰۰۰	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰	۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۹٪

بودجه خریدماه (فروردین - اردیبهشت)

شرح	فروردین	اردیبهشت
نیاز جهت (خریدهایی که برای)فروش +نیاز جهت موجودی پایان دوره ۶۰٪فروش سه ماه آینده محاسبه می گردد.	۲۱ ۶۰۰ ۰۰۰ ۳۶ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۶۰٪ ۹۳ ۶۰۰ ۰۰۰	۲۵ ۲۰۰ ۰۰۰ ۴۲ ۰۰۰ ۰۰۰ × ۶۰٪ ۹۷ ۲۰۰ ۰۰۰
آماده برای فروش	۱۱۵ ۲۰۰ ۰۰۰	۱۲۲ ۴۰۰ ۰۰۰
نیاز جهت موجودی اول دوره	(۸۱ ۰۰۰ ۰۰۰)	(۹۳ ۶۰۰ ۰۰۰)
بودجه خرید	۳۴ ۲۰۰ ۰۰۰	۲۸ ۸۰۰ ۰۰۰

$$\begin{aligned}
 & 1 \left\{ \begin{aligned} 42 \dots \dots + 60 \dots \dots + 54 \dots \dots &= 156 \dots \dots \times \% .60 = 93 \ 60 \dots \dots \\ 60 \dots \dots + 54 \dots \dots + 48 \dots \dots &= 162 \dots \dots \times \% .60 = 97 \ 20 \dots \dots \end{aligned} \right. \\
 & 2 \left\{ \begin{aligned} & 84 \dots \dots \\ & \begin{array}{l} \text{نایاب} \\ 3 \dots \dots \\ 81 \dots \dots \end{array} \end{aligned} \right.
 \end{aligned}$$

بودجه هزینه اسفند سه ماه اول

خرداد	اردیبهشت	فروردین	اسفند	شرح
60 000 000	42 000 000	36 000 000	80 000 000	فروش
6 000 000	42 000 000	3 600 000	10٪ فروش	هزینه متغیر
		70٪	8 000 000	نحوه پرداخت:
42 000 000	2 940 000	2 520 000		70٪ ماه جاری
126 000 000	108 000 000	24 000 000		30٪ ماه قبل
546 000 000	402 000 000	492 000 000		

بودجه نقدی سه ماه اول سال ۸۵

شرح	فروردین	اردیبهشت	خرداد
ک-مانده در اول دوره	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰	x=۹ ۱۴۰ ۰۰۰	x=۶۹۰ ۰۰۰
و-صوای از بدهکاران	۵۱ ۰۰۰ ۰۰۰	۴۳ ۲۰۰ ۰۰۰	۵۱ ۸۴۰ ۰۰۰
ج-وصولی از محل فروش کالای نایاب	۲ ۵۰۰ ۰۰۰	—	—
وصولی از محل تسهیلات	در مسئله نداریم برای اینکه به فرض مسئله برسیم استفاده می کنیم		x=۱۶ ۱۵۰ ۰۰۰
جمع منابع نقدی	۶۳ ۵۰۰ ۰۰۰	۵۲ ۳۴۰ ۰۰۰	۶۸ ۶۸۰ ۰۰۰
پرداخت ها			
ج-بابت خرید	۳۷ ۰۰۰ ۰۰۰	۳۴ ۲۰۰ ۰۰۰	۲۸ ۸۰۰ ۰۰۰
د-بابت هزینه ثابت	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰
پرداخت بابت هزینه متغیر	۴۹۲۰ ۰۰۰	۴۰۲۰ ۰۰۰	۵۴۶۰ ۰۰۰
ه-بابت نوسازی	—	—	۲ ۵۰۰ ۰۰۰
و-پرداخت بابت سود سهام	—	—	۲۰۰۰ ۰۰۰
ز-پرداخت بابت تبلیغات	—	۱۰۰۰ ۰۰۰	۱۵۰۰ ۰۰۰
ح-پرداخت بابت قسط تجهیزات	۳۰۰ ۰۰۰	۳۰۰ ۰۰۰	۳۰۰ ۰۰۰
تعویض شده	—	—	—
ط-پرداخت مالیات	—	—	۶۰۰۰ ۰۰۰
ی-پرداخت بابت اصل قسط	۲۰۰۰ ۰۰۰	۲۰۰۰ ۰۰۰	۲۰۰۰ ۰۰۰
پرداخت بابت بهره قسط	۱۴۰ ۰۰۰	۱۳۰ ۰۰۰	۱۲۰ ۰۰۰
جمع کل پرداخت ها	۵۴ ۴۶۰ ۰۰۰	۵۱ ۶۵۰ ۰۰۰	۵۸ ۶۸۰ ۰۰۰
مانده در پایان دوره	۹ ۱۴۰ ۰۰۰	۶۹۰ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰

تراز نامه شرکت کاوه در ابتدای سال ۱۳۹۳ به شرح زیر بوده است:

تراز نامه

۱ ۸۰۰ ۰۰۰	حساب های پرداختنی	۱۱ ۲۰۰ ۰۰۰	صندوق
۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰	سرمایه	۴ ۶۰۰ ۰۰۰	حساب های دریافتنی
۱۴ ۷۰۰ ۰۰۰	سود تقسیم نشده		موجودی ها:
		۲ ۰۰۰ ۰۰۰	کالای ساخته شده
		۱ ۷۰۰ ۰۰۰	مواد اولیه
		۱۲ ۰۰۰ ۰۰۰	تجهیزات (خالص پس از کسر استهلاک)
۳۱ ۵۰۰ ۰۰۰	جمع	۳۱ ۵۰۰ ۰۰۰	جمع

اطلاعات مربوط به بودجه ۶ ماهه اول سال ۱۳۸۴ به شرح زیر می باشد:

- ۱- میزان فروش ۱۲۰ میلیون ریال وصولی های مربوطه ۱۱۴ میلیون ریال برآورد شده است.
- ۲- تجهیزاتی که ارزش دفتری آن ۲ میلیون ریال است. ب قیمت ۲ ۳۰۰ ۰۰۰ ریال فروخته خواهد شد
- ۳- هزینه استاندارد تولید هر واحد کالای ساخته شده ۵۰۰ ریال است. قرار است که میزان موجودی کالای ساخته شده طی ۶ ماهه اول سال ۸۳ تا ۱۰۰۰ واحد افزایش یابد.
- ۴- مواد به بهای تمام شده ۱۵ ۸۰۰ ۰۰۰ ریال خریداری خواهد شد بهای تمام شده مواد مصرف شده در تولید ۱۵ ۱۰۰ ۰۰۰ ریال خواهد بود و بابت مواد خریداری شده ۱۵ ۵۰۰ ۰۰۰ ریال پرداخت خواهد شد.
- ۵- هزینه دستمزد و سربار ۶۰ ۴۰۰ ۰۰۰ ریال برآورد شده که طی این ۶ ماهه پرداخت خواهد شد این مبلغ شامل ۲ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال هزینه استهلاک می باشد.
- ۶- مبلغ ۱۳ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال مخارج فروش و اداری طی این ۶ ماهه پرداخت خواهد شد.
- ۷- هر واحد محصول به قیمت ۸۰۰ ریال فروخته خواهد شد.
- ۸- مالیات بر درآمد ۵۰ درصد سود قبل از کسر مالیات است اما برای پرداخت مالیات طی دوره بودجه ای رقمی در نظر گرفته نشده است.
- ۹- تمامی فروش ها نسبه و حسابها دریافتنی صرفا مربوط به فروش است.

مطلوب است: ۱. بودجه نقدی ۲. صورت حساب سود و زیان ۳. تهیه تنظیم ترازنامه

بودجه نقدی		صورت حساب سود و زیان	
شرح	مبلغ	شرح	مبلغ
صندوق (مانده در ۷۳/۱/۱)	۱۱ ۲۰۰ ۰۰۰	فروش	۱۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰
وصولی ها:		کسر شود: ق-ت-ک فروش رفته	(۷۵ ۰۰۰ ۰۰۰)
از محل بدهکاران	۱۱۴ ۰۰۰ ۰۰۰		
از محل فروش دارائی ثابت	۲ ۳۰۰ ۰۰۰	سود ناخالص	۴۵ ۰۰۰ ۰۰۰
جمع منابع نقدی	۱۲۷ ۵۰۰ ۰۰۰	کسر شود: هزینه های عملیاتی:	
پرداخت ها:		اداری و توزیع و فروش	(۱۳ ۰۰۰ ۰۰۰)
بابت پرداخت خرید مواد	۱۵ ۵۰۰ ۰۰۰	سود خالص عملیاتی	۳۲ ۰۰۰ ۰۰۰
بابت دستمزد و سربار (استهلاک ۲-۶۰۴۰۰)	۵۸ ۴۰۰ ۰۰۰	سود غیر عملیاتی (فروش دارایی ثابت ۲۰۰ ۰۰۰)	۳۰۰ ۰۰۰
		بیشتر از ارزش دفتری	
بابت هزینه اداری و فروش	۱۳ ۰۰۰ ۰۰۰	سود خالص ۶ ماه اول ۸۳	۳۲ ۳۰۰ ۰۰۰
جمع پرداخت ها	۸۶ ۹۰۰ ۰۰۰	مالیات ۵۰٪ سود خالص	(۱۶ ۱۵۰ ۰۰۰)
		۵۰٪ × ۳۲ ۳۰۰ ۰۰۰	
مانده نقد پایان دوره	۴۰ ۶۰۰ ۰۰۰	سود خالص پس از کسر مالیات	۱۶ ۱۵۰ ۰۰۰

ترازنامه

شرح	مبلغ	شرح	مبلغ
موجودی نقد از بودجه نقدی	۴۰ ۶۰۰ ۰۰۰	حسابهای پرداختنی	۲ ۱۰۰ ۰۰۰
حسابهای دریافتی	۱۰ ۶۰۰ ۰۰۰	مالیات پرداختنی	۱۶ ۱۵۰ ۰۰۰
موجودی کالا		سرمایه	۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰
ساخته شده پایان (۷۳)	۲ ۵۰۰ ۰۰۰		
مواد	۲ ۴۰۰ ۰۰۰	سود سنوائی	۳۰ ۸۵۰ ۰۰۰
تجهیزات پس از کسر استهلاک	۸ ۰۰۰ ۰۰۰	سود خالص امسال + مانده سود تقسیم نشده	۱۴ ۷۰۰ ۰۰۰ + ۱۶ ۱۵۰ ۰۰۰
۲- استهلاک ۲ فروش - ۱۲ ارزش دفتری			
جمع	۶۴ ۱۰۰ ۰۰۰	جمع	۶۴ ۱۰۰ ۰۰۰

مانده تعداد کالای ساخته شده اول

2

مانده ارزش موجودی کالای ساخته شده اول ۸۴

هزینه ساخت هرواحد

تعداد کالای ساخته شده در ۶ ماهه دوم	۱۰۰۰	+
تعداد موجودی کالای ساخته شده تا ۶ ماهه دوم	۵۰۰	
	۵۰۰	×
ارزش موجودی کالای ساخته شده	۲ ۵۰۰ ۰۰۰	

حسابهای دریافتنی

م اول	۴ ۶۰۰ ۰۰۰	وصولی بابت فروش	۱۱۴ ۰۰۰ ۰۰۰
بابت فروش	۱۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰	م پ	۱۰ ۶۰۰ ۰۰۰
	۱۲۴ ۶۰۰ ۰۰۰		۱۲۴ ۶۰۰ ۰۰۰

کنترل مواد

م اول	۱ ۷۰۰ ۰۰۰	مواد مصرفی در تولید	۱۵ ۱۰۰ ۰۰۰
خریداری مواد	۱۵ ۸۰۰ ۰۰۰	م پ	۲ ۴۰۰ ۰۰۰
	۱۷ ۵۰۰ ۰۰۰		۱۷ ۵۰۰ ۰۰۰

حسابهای پرداختنی

پرداخت بابت خرید	۱۵ ۵۰۰ ۰۰۰	م اول	۱ ۸۰۰ ۰۰۰
م پ	۲ ۱۰۰ ۰۰۰	بابت خرید	۱۵ ۸۰۰ ۰۰۰
	۱۷ ۶۰۰ ۰۰۰		۱۷ ۶۰۰ ۰۰۰